

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Udsat svensk dværggås skudt i Norge

I mere end 30 år har det svenske jægerforbund opfostret unge dværggæs med halvtamme bramgæs, for derefter at udsætte dem. Det har resulteret i hybrider. Således er ti procent af de rapporterede dværggæs i Sydnorge hybrider.

Der er stor forskel på, i hvor høj grad forskellige lande har engageret sig i kunstigt opdræt og udsætning af truede arter. I DOF er holdningen klar: Vi støtter kun udsætningsprojekter, når det drejer sig om globalt udryddelsestruede arter som mauritiustårnfalk og californisk kondor. I Sverige har holdningen været meget anderledes med større udsætninger af stor hornugle, vandrefalk og hvid stork, som man nu kan 'glæde' sig over midt om vinteren i Skåne og ved Gundsølille på Sjælland.

Et andet markant svensk projekt var udsætning af unge dværggæs, som blev opfostret af halvtamme bramgæs som 'plejeforældre'. Håbet var, at de så vil trække med bramgæssene til Vesteuropa, hvor man passer bedre på gæs end i Centralasien og Sydøsteuropa, hvor de vilde dværggæs overvintrer. Men ikke alene var dværggæssene, der blev avlet på, af tvivlsom genetisk oprindelse, de begyndte også at hybridisere med bramgæssene. Ti procent af de rapporterede dværggæs i Sydnorge er således hybrider, og der er også konstateret 2.-generationsfugle.

Dværggåsen holdt til i den store flok af bramgæs, der var omkring sydvestpynten. Vi fandt den hurtigt bag Kongelundshallen, hvor fuglen fouragerede tæt på. En vandrefalk fik flokken til at forflytte sig til Sydvestpynten, hvorfra de lettede og siden gik dværggåsen ned til en mindre flok bramgæs på strandene udfør Kongelunden.

I DOF har vi protesteret over projektet, lige fra det begyndte først i 1980'erne, idet hele projektet blev sat i værk, uden at man spurgte Danmark eller nogen af de andre lande, som skulle modtage disse 'kunstige' individer, om vi støttede udsættningerne.

Projektet, som det svenske jægerforbund står for, men som højst mærkværdigt støttes af Sveriges Ornitologiske Forening, er nu blevet ændret til avl på russiske dværggæs, men så er der ingen plejeforældre til at lære dem trækvejene. Resultatet er, at de unge fugle spredes i alle retninger efter udsættningen, men efterhånden trækker mod sydvest. Fugle herfra er nu begyndt at yngle ikke alene i den svenske skærgård, men også i Holland.

Kortet viser ynglepladser, trækkruter og vinterområder for de fennoskandiske og vestrussiske bestande af dværggås. Blå pile er trækkruter for fugle efter vellykket ynglesæson, lilla pile viser trækket for fugle som havde mislykket yngleforsøg. Blå områder er rasteplasser, grønne områder er samlingssteder, mens røde områder er ynglepladser. Hvide pile viser trækkruterne for den vestrussiske bestand.

Det viser sig således, at vores værste anelser er blevet til virkelighed. De opdrættede dværggæs truer den naturlige bestand ved at blande sig med den og ændre de vilde fugles trækveje, så også de flyver til Vesteuropa. Derfor har de norske myndigheder taget det drastiske skridt at skyde en af de svenske opdrætsfugle for at forhindre opblanding af den vilde bestand. Fuglen opholdt sig sammen med de vilde dværggæs i Finnmark.

Dette støttes af Norsk Ornitologisk Forening, så man kan roligt sige, at holdningerne er delte – selv indenfor et så kulturelt homogent område som Skandinavien. I DOF håber vi meget, at svenskerne snarest muligt vil stoppe dette destruktive projekt. Alle kræfter bør samles om at bevare dværggåsens naturlige bestand med dens økologiske tilpasninger og fascinerende trækveje intakte.

Se yderligere på <http://www.birdlife.no/naturforvaltning/nyheter/?id=1497>

 Dato:
21. 07. 2015

 Skrevet af:
Hans Meltofte

 Fotos af:
Tine Stampe
Klaus Malling Olsen
NOF - Norsk Ornitologisk Forening

 Emner:
NATURPOLITIK

 Tags:
DOF'S NATURSYN, DVÆRGGÅS, NATURPOLITIK, UDSÆTNING